

Νέα δεδομένα για την πρόληψη της μετάδοσης του SARS-CoV-2 από τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας

Στις 9 Ιουλίου 2020 ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας (ΠΟΥ) επικαιροποίησε την επιστημονική του ανασκόπηση σχετικά με τη μετάδοση του νέου κορωνοϊού SARS-CoV-2 (<https://www.who.int/news-room/commentaries/detail/transmission-of-sars-cov-2-implications-for-infection-prevention-precautions>), τα σημαντικότερα σημεία της οποίας συνόψισαν οι Ιατροί της Θεραπευτικής Κλινικής της Ιατρικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, **Ιωάννης Ντάνας**, **Μαρία Γαβριατοπούλου** και **Θάνος Δημόπουλος** (Καθηγητής Θεραπευτικής και Πρύτανης ΕΚΠΑ):

- Η κατανόηση του πώς, πότε και σε ποιες περιστάσεις εξαπλώνεται ο νέος κορωνοϊός SARS-CoV-2 από άνθρωπο σε άνθρωπο είναι κρίσιμη για την διαμόρφωση αποτελεσματικών μέτρων δημόσιας υγείας με σκοπό την πρόληψη της λοίμωξης COVID-19 και τον τερματισμό των αλυσίδων μετάδοσης.
- Τα στοιχεία δείχνουν ότι η μετάδοση του SARS-CoV-2 πραγματοποιείται πρωτίστως με άμεση, έμμεση ή στενή επαφή με μολυσμένα άτομα μέσω μολυσμένων εκκρίσεων, όπως η σίελος και οι αναπνευστικές εκκρίσεις, ή μέσω αναπνευστικών σταγονιδίων, τα οποία αποβάλλονται όταν ένα μολυσμένο άτομο βήχει, πτερνίζεται, συνομιλεί ή τραγουδά.
- Η αερογενής μετάδοση του ιού μπορεί να συμβεί σε χώρους υγειονομικής περίθαλψης όπου συγκεκριμένες ιατρικές διαδικασίες δημιουργίας αερολύματος δημιουργούν πολύ μικρά σταγονίδια που ονομάζονται «αεροζόλ». Υπάρχουν επίσης αναφορές περιπτώσεων μετάδοσης αερολύματος σε συνδυασμό με μετάδοση σταγονιδίων και σε άλλες περιστάσεις εκτός νοσοκομειακού περιβάλλοντος όπως κατά τη διάρκεια της πρακτικής μιας χορωδίας, σε εστιατόρια ή σε μαθήματα γυμναστικής.
- Τα αναπνευστικά σταγονίδια από μολυσμένα άτομα μπορούν επίσης να εναποτεθούν σε αντικείμενα, δημιουργώντας μολυσμένες επιφάνειες (fomites). Οι άνθρωποι μπορούν να μολυνθούν αγγίζοντας αυτές τις επιφάνειες και στη συνέχεια αγγίζοντας τα μάτια, τη μύτη ή το στόμα τους χωρίς να εφαρμόσουν υγιεινή των χεριών.
- Η μετάδοση του SARS-CoV-2 συμβαίνει κυρίως από άτομα που έχουν έκδηλη κλινική συμπτωματολογία ή λίγο πριν αναπτύξουν συμπτώματα, όταν βρίσκονται πολύ κοντά σε επίνουσα άτομα για παρατεταμένη χρονική περίοδο. Είναι επίσης πιθανό κάποιος ασυμπτωματικός φορέας να μεταδώσει τον ιό σε άλλους, ωστόσο δεν είναι σαφές σε ποιο βαθμό και υπό ποιες συνθήκες συμβαίνει.
- Ο ΠΟΥ κρίνει ότι απαιτείται επείγοντως έρευνα υψηλής ποιότητας για να αποσαφηνιστεί η συμβολή των διαφορετικών οδών μετάδοσης και κυρίως ο ρόλος της αερογενούς μετάδοσης σε απουσία διαδικασιών παραγωγής αερολύματος, η δόση του ιού που απαιτείται για την αποτελεσματική μετάδοση από άνθρωπο σε άνθρωπο, οι περιστάσεις και οι παράγοντες κινδύνου για γεγονότα υπερ-διασποράς του ιού, καθώς και ο ρόλος της ασυμπτωματικής και της προ-συμπτωματικής μετάδοσης.

Για να αποφευχθεί η μετάδοση, ο ΠΟΥ συνιστά μια ολοκληρωμένη σειρά μέτρων που περιλαμβάνουν:

- Αναγνώριση των ύποπτων περιπτώσεων όσο το δυνατόν γρηγορότερα, πραγματοποίηση διαγνωστικών ελέγχων και απομόνωση όλων των ύποπτων κρουσμάτων σε κατάλληλους χώρους.
- Ιχνηλάτηση, αναγνώριση και εφαρμογή καραντίνας όλες τις στενές επαφές των επιβεβαιωμένων κρουσμάτων και έλεγχος για εμφάνιση συμπτωμάτων και ειδικής φροντίδας εάν κρίνεται απαραίτητο.
- Χρήση υφασμάτινης μάσκας σε δημόσιους χώρους όπου υπάρχει μετάδοση στην κοινότητα και όπου δεν είναι δυνατή η λήψη άλλων μέτρων πρόληψης, όπως η φυσική απόσταση.
- Χρήση ειδικών προφυλάξεων επαφής και σταγονιδίων από τους υγειονομικούς υπαλλήλους που φροντίζουν ύποπτα και εργαστηριακά επιβεβαιωμένα κρούσματα COVID-19 και επιπλέον χρήση ειδικών προφυλάξεων κατά την εκτέλεση διαδικασιών παραγωγής αερολύματος.
- Συνεχής χρήση ιατρικής μάσκας από εργαζομένους στον τομέα της υγείας και τους φροντιστές ασθενών κατά τη διάρκεια όλων των καθημερινών δραστηριοτήτων καθ' όλη τη διάρκεια της βάρδιας.
- Πάντα να ασκείται συχνή υγιεινή χεριών και σωματική απόσταση από τους άλλους όταν είναι δυνατόν. Αποφυγή πολυσύχναστων χώρων, χώρων στενού συγχρωτισμού, καθώς και κλειστών χώρων με ανεπαρκή αερισμό. Εξασφάλιση καλού περιβαλλοντικού αερισμού σε όλους τους κλειστούς χώρους και διασφάλιση κατάλληλου περιβαλλοντικού καθαρισμού και απολύμανσης.